

ที่ ปน ๐๐๒๓.๖/ว ๑๕๕๕๕

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพ
ในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ในการขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น (อปท.)

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๔๗๖๔

ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ
แห่งชาติว่า กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับหน่วยงานภาคียุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ด้วยกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น
หรือพื้นที่ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมสุขภาพและป้องกันอุบัติเหตุของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน และการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
และลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพในพื้นที่ ซึ่งกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เป็นกลไกสำคัญ
ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน
มีส่วนร่วมจัดการปัญหาสุขภาพ ประกอบกับคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานระบบหลักประกัน
สุขภาพในระดับท้องถิ่น

จังหวัดปัตตานี จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ
ให้กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุของเด็กปฐมวัย
และวัยเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษ
ทางอากาศ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่มีโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนั่น สนิธิเมือง)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่น และประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐ ๗๓๓๓ ๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_ptn@dla.go.th

- ☐ ผ.บ.ท.
- ☐ ลจ.บ.ท.
- ☐ ลจ.ส.ส.
- ☐ อจ.กม.
- ☐ อจ.กจ.
- ☒ กจ.บ.ป.

ผู้รับ

ศอจ. ปัตตานี
๑๒๖๔
๑๐ ต.ค. ๒๕๖๘
๗๕๕

ที่ มท ๐๘๒๑.๔/๕๓๖๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ในการขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ สปสช ๒.๗๓/๓๓๑๑๘
ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่า กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับหน่วยงานภาคียุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ด้วยกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมสุขภาพและป้องกันอุบัติเหตุของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพในพื้นที่ ซึ่งกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เป็นกลไกสำคัญที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมจัดการปัญหาสุขภาพ ประกอบกับคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอให้จังหวัดขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ <https://shorturl.asia/RTgbl> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ
โทร. ๐๒ ๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๕/๐๘๑ ๑๔๗ ๓๗๓๘
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสาน นางสาวกัชรจิรณี ธัมเมขรัตน์/นางสาวนริศรา เจ๊ะหะ

e-conv 1/2555

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 18 ก.ย. 2568

๑๒๐ หมู่ ๓ ซัน ๒-๔ อาคารรัฐประศาสนภักดี "ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๗๐ ปี รัชกาลที่ ๙" ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๕๐๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๗๓๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 47556

ที่ สปสข ๒.๗๓/๓๓๑๑๘

๑๘ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับ
ท้องถิ่นหรือพื้นที่ ในการขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันอุบัติเหตุของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน
๒. แนวทางการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ

ตามที่ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับหน่วยงานภาคียุทธศาสตร์ ขับเคลื่อน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ด้วยกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับ ท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมสุขภาพและป้องกันอุบัติเหตุของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน และการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพในพื้นที่ ซึ่งกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เป็นกลไกสำคัญ ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสข.) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วม จัดการปัญหาสุขภาพ ประกอบกับคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานระบบหลักประกันสุขภาพในระดับ ท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๘ วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ รับทราบแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวแล้ว นั้น

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสข.) จึงขอความร่วมมือ ท่าน แจ้งให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนศูนย์พัฒนา เด็กเล็กและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุของเด็ก ปฐมวัยและวัยเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษ ทางอากาศ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายแพทย์ ธรรมธัชอารี

(นายแพทย์ ธรรมธัชอารี)

เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

กลุ่มภารกิจสนับสนุนการจัดหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ athit.v@nhso.go.th หรือ jirayu.y@nhso.go.th

ผู้รับผิดชอบ : นายอาทิตย์ วุฒินันท์ มือถือ ๐๙ ๐๑๙๗ ๕๑๒๕

นางสาวจิรายุ อยู่นันท์ มือถือ ๐๖ ๑๓๘๙ ๒๓๔๗

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

เลขรับ 4313

วันที่ 19 ก.ย. 2568

เวลา 14.17 น.

**แนวทางการการดำเนินงาน
ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันอุบัติเหตุของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน
ของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่**

สถานการณ์ทั่วโลกกำลังประสบปัญหาการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ในปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทย มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจำนวน 17,498 ราย อัตราต่อแสนประชากร 26.86 เฉลี่ยเดือนละ 48 ราย โดยสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 82.50 ที่ส่งผลให้เสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัส ส่วนใหญ่มาจากอาการบาดเจ็บที่ศีรษะ (ข้อมูลจากกองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 5 ธันวาคม 2567) <https://dip.ddc.moph.go.th/new> ซึ่งหมวกนิรภัยมีประสิทธิภาพในการลดความเสี่ยงที่จะบาดเจ็บที่ศีรษะและลดอาการรุนแรงของอาการบาดเจ็บลงได้ และข้อมูลปี พ.ศ. 2566 มูลนิธิไทยโรดส์ ได้สำรวจอัตราการสวมหมวกนิรภัยทั่วประเทศ พบว่า ในเด็กเล็กสำหรับผู้นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์มีการสวมหมวกนิรภัยเพียงร้อยละ 16 เท่านั้น

ประกอบกับหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0816.4/ว3458 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2562 ได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการสวมหมวกนิรภัยของเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติ

ดังนั้นการสร้างวินัยจราจรและส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยให้เพิ่มขึ้น จึงเป็นวิธีการสำคัญ ในการเพิ่มความปลอดภัยบนท้องถนน และเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการลดการเสียชีวิตและการบาดเจ็บที่ศีรษะอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจราจร ซึ่งควรสร้างให้เกิดความคุ้นชินให้เป็นนิสัยตั้งแต่วัยเด็ก จนกลายเป็นวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนขึ้น เนื่องจากในสภาวะปัจจุบัน มีผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ไม่สวมหมวกนิรภัยมีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะหรือเสียชีวิตสูงมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต เศรษฐกิจ ที่เป็นภาระให้แก่โรงพยาบาล ครอบครัว (ผู้ดูแล) และสังคม ทั้งที่อุบัติเหตุจราจรสามารถป้องกันได้ และเพื่อป้องกันชีวิตเด็กเล็ก นักเรียนให้เติบโตมาอย่างปลอดภัย จึงควรร่วมกันสร้างวินัยจราจร ส่งเสริมให้เด็กเล็กสวมหมวกนิรภัย

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบายและแผนงานการป้องกันและแก้ปัญหาการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในกลุ่มเด็กระดับปฐมวัย
- ๒) พัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานคณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางถนนในเด็กระดับปฐมวัย ภายใต้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัด (ศปถ.จังหวัด) และถ่ายทอดสู่ระดับอำเภอ ท้องถิ่นและสถานศึกษาตลอดจนพัฒนากลไกการกำกับติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เพื่อพัฒนารูปแบบและสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน ในการปลูกฝังวินัยจราจรตั้งแต่ระดับปฐมวัย ให้เกิดวินัยการจราจรจัดการความปลอดภัยทางถนน ในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย การจัดทำธนาคารหมวกนิรภัยสำหรับเด็ก การจัดการสภาพแวดล้อมบริเวณหน้าสถานศึกษาและบริเวณทางข้าม การจัดการความปลอดภัยรถรับ - ส่งนักเรียน การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามช่วงวัย และการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองในการขับขีรถปลอดภัย
- ๔) เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างวินัยจราจรความปลอดภัยทางถนนสำหรับเด็กระดับปฐมวัย และพัฒนาแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ที่เหมาะสมให้บุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะ ในการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กโดยบูรณาการ การปลูกฝังวินัยจราจร ตามหลักวิชาการและมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินโครงการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและต้นสังกัด อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ จากทั่วประเทศ

ปี พ.ศ.2568-2569 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 500 แห่ง

พื้นที่ดำเนินการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถนนปลอดภัยร้อยละ 5 จากทั่วประเทศ ประกอบด้วย

1) พื้นที่ที่มีต้นทุนเดิม จำนวน 10 จังหวัด ประกอบด้วย

ภาคเหนือ : เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน

ภาคกลาง : สุพรรณบุรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ

ภาคใต้: สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช

หมายเหตุ พื้นที่ต้นทุนเดิม เป็นพื้นที่ดำเนินการในการสนับสนุนจาก สสส.ในเฟสที่ 1-4 แต่ไม่ได้ทำทุกอำเภอ-ตำบล-ศพด. จึงมีแนวคิดจะทำครอบคลุมทั้งจังหวัด โดยเลือกมา 8 จังหวัด

2) พื้นที่ใหม่ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สนใจ เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นไปยังพื้นที่ใหม่ พิจารณาจากความพร้อม ความสนใจของผู้บริหารฯ หรือมีสถิติอัตราการสวมหมวกนิรภัยในเด็กเล็กจำนวนต่ำ

เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่สนใจสร้างเสริมวินัยจราจรในเด็กระดับปฐมวัย
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีสถิติการสวมหมวกนิรภัยที่ต่ำกว่าร้อยละ 5
3. อำเภอ ตำบล ชุมชนที่มีความเสี่ยงจากภัยทางถนน และยังไม่มีการขับเคลื่อนงานด้านความปลอดภัยทางถนนที่ชัดเจน
4. ผู้บริหาร ศปด.อำเภอ(นายอำเภอ) และ ศปด.ท้องถิ่น(นายก อปท.) มีความสนใจเข้าร่วมโครงการ

กิจกรรมดำเนินงานภายใต้โครงการ

1. กิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ครู ผู้ปกครอง เพื่อร่วมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการสวมหมวกนิรภัยของเด็กปฐมวัยและผู้ปกครอง พร้อมให้ครูที่เดินทางมาด้วยรถจักรยานยนต์ปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดี
2. รมรณรงค์สื่อสารผ่านเว็บไซต์ อปท. เฟสบุ๊ค กลุ่มไลน์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ขอความร่วมมือ และติดตั้งป้ายเขตสวมหมวกนิรภัยในพื้นที่ชุมชน วัด ตลาด หมู่บ้าน หน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. กิจกรรมให้วัดชุมชนหมวกนิรภัยแก่บุตรหลาน โดยขอความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองจัดหาหมวกนิรภัยให้เด็กเล็กได้สวมใส่ และผู้ปกครองที่มาส่งบุตรหลานทุกครั้ง
4. กิจกรรมธนาคารหมวกนิรภัย (กองทุนหมวกนิรภัยสำหรับเด็กเล็ก)
 - 4.1 สสำรวจจำนวนเด็กที่ขาดแคลนหมวกนิรภัย (พิจารณาขนาดศีรษะเด็กเล็กตามแต่ละช่วงชั้น)
 - 4.2 จัดหาหมวกนิรภัยที่มีขนาดเหมาะสมกับศีรษะเด็กเล็ก โดยงบประมาณจากโครงการฯ และขอรับสมทบหมวกนิรภัย จากห้างร้าน พื้นที่ชุมชน
 - 4.3 จัดทำบัญชี บันทึกยืมคืน เป็นรายเทอมการศึกษา โดยมีเงื่อนไข เช่น มีรางวัลหากสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ หรือมีบทลงโทษเมื่อไม่สวมหมวกนิรภัยขณะเดินทาง
5. จัดให้มีสื่อการสอนวินัยจราจร และจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยทางถนน
6. รายงานผลงานดำเนินงานโครงการ

บทบาท 5 หน่วยงาน ตามข้อตกลงความร่วมมือ

ขับเคลื่อนกลไกสร้างความปลอดภัยทางถนน ด้วยการปลูกฝังจิตสำนึก สร้างวินัยจราจรโดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

หน่วยงาน	ภารกิจ	บทบาท
1.กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	1.สนับสนุนผลักดันให้ท้องถิ่นทุกแห่ง ป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร 2.ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมสร้างความปลอดภัยทางถนน	1.สนับสนุนให้ อบท. ทุกแห่ง มีการสำรวจและแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตรายจากบ้านเด็กมาที่ ศพด. โดยรอบชุมชน และเขตรับผิดชอบดูแลของ อบท. 2.สนับสนุนให้ ศพด.ทุกแห่ง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องวินัยจราจร การเดินทางปลอดภัย มีการจัดสภาพแวดล้อมปลอดภัยและเอื้อกับการปรับพฤติกรรม และส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 3.ส่งเสริมให้ประชาชน ผู้ปกครองที่เดินทางมารับส่งเด็กนักเรียน สวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง ทั้งเด็ก-นักเรียนและผู้ปกครอง 4. สร้างแรงจูงใจ เพิ่มคะแนนการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ให้กับ อบท. ที่มีการจัดการ 3 ด้าน : จัดการจุดเสี่ยง จัดการพฤติกรรมเสี่ยง และจัดการเรียนรู้วินัยจราจร 5. สนับสนุนผลักดันให้ อบท.บรรจุ เรื่อง การจัดการอุบัติเหตุจราจร 3 ด้าน ไว้ในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เพื่อเกิดแผนปฏิบัติ-งบประมาณดำเนินการต่อเนื่อง
2.กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	1.สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพ 2.ควบคุมและรักษามาตรฐานวิชาชีพครู	1.ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาครูให้มีความรู้ สามารถจัดทำแผน ประสพการณ์เรียนรู้ ด้านการสร้างจิตสำนึก วินัยจราจร โดยบูรณาการเข้ากับการสร้างทักษะ EF ปฐมวัย 9 ด้าน (จัดทำแผน-ผลิตสื่อการสอน-สอน-ประเมิน-พัฒนา) 2. อบรมพัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพครู ให้มีสมรรถนะในด้านการสร้างจิตสำนึกและวินัยจราจร ร่วมกับภาคีเครือข่าย สสส. 3. ร่วมจัดอบรมและออกไปประกาศ เชิดชูเกียรติ ลงพื้นที่ติดตาม ชื่นชมผลงาน 4. สนับสนุนผลักดันให้ครู จัดทำผลงานวิชาการเลื่อนขั้นวิทยฐานะ 5. ผลักดันให้เกิดหลักสูตรการสร้างเสริมวินัยจราจรในเด็กระดับปฐมวัย
3.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.)	สนับสนุนและร่วมมือกับหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดีครบ 4 มิติ	1.สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู ในการขยายผลความรู้ การปลูกจิตสำนึก สร้างวินัยจราจร สำหรับเด็กปฐมวัย ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2.ส่งเสริม สนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาร่วมสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยการมีส่วนร่วมของ อบท.และชุมชน ร่วมกับ กรม สปอ.

หน่วยงาน	ภารกิจ	บทบาท
		<p>3. ขยายผล องค์ความรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน ในการจัดการ 3 ด้าน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และแพร่หลาย</p> <p>4. สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มอัตราการสวมหมวกนิรภัยในเด็กเล็กสูงขึ้น โดยสนับสนุนให้เกิดโครงการรณรงค์การหมวกนิรภัยในเด็กปฐมวัย</p> <p>5. สร้างแรงจูงใจ มอบรางวัล The Best Road Safety สำหรับ ครู/ศพด./อปท. ที่มีผลงานโดดเด่น</p> <p>6. ขยายผลทั้งพื้นที่ต้นแบบและชุดความรู้/แนวทางการจัดกิจกรรม / การขับเคลื่อน ศพด.สู่ตำบล ถนนปลอดภัย</p>
4.กรรรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ.)	บูรณาการการดำเนินงานตามแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน โดยมุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ชุมชนและการติดตามประเมินผล	<p>1.ขับเคลื่อนกลไกการดำเนินงานและร่วมสนับสนุนกิจกรรมของภาคีเครือข่ายความปลอดภัยทางถนน</p> <p>2. ประสานเชื่อม ศปด.จังหวัด/ศปด.อำเภอ/ศปด.ท้องถิ่น ร่วมดำเนินการสร้างวินัยจราจรในเด็กปฐมวัย</p> <p>3. สนับสนุน ส่งเสริมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานผ่านโครงสร้างศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนน</p>
5. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(สปสช.)	สนับสนุนและร่วมมือกับหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพประชาชนและพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพ	<p>1.สนับสนุนองค์ความรู้ และความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพ</p> <p>2.ร่วมขับเคลื่อนระบบและกลไกการจัดการความปลอดภัยทางถนนในกลุ่มเด็กปฐมวัย</p> <p>3. สนับสนุน ผลักดันให้ ท้องถิ่น พัฒนาการดำเนินงานสร้างวินัยจราจร ผ่านกองทุนสุขภาพตำบล</p> <p>4.ร่วมผลักดันข้อเสนอเชิงนโยบาย และร่วมเป็นคณะทำงานการติดตามประเมินผล</p>

Timeline ความร่วมมือ 5 หน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 24 เดือน 1 มิถุนายน 2568 - 31 พฤษภาคม 2570

2568 2569

ต้นปี

5 หน่วยงาน

- ประสานความร่วมมือ
- บันทึกข้อตกลง (MOU)

ปลายปี

5 หน่วยงาน

- มอบรางวัลระดับประเทศ

กลางปี

5 หน่วยงาน + กับ สพด. 5 ภาค

- ออกแบบแผนทางการพัฒนาศูนย์ + ทีม อปท.
- จัดเวทีอบรมพัฒนาศูนย์ผ่านระบบออนไลน์ (5 เวที)
- (5 หน่วยงาน ร่วมประชุมสัมมนา / จัดกิจกรรม)

5 หน่วยงาน + กับ สพด. 5 ภาค

- จัดเวทีคัดเลือก และส่งพื้นที่ สพด. ต้นแบบ

5 หน่วยงาน ส่งรายชื่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน

- สสส. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน

5 หน่วยงาน กับ สพด. 5 ภาค

- อบรมพัฒนาศูนย์ on-site 4 ภูมิภาค (จังหวัดต้นแบบ)
- สนับสนุนโครงการธนาคารหมวกนิรภัยสำหรับเด็กปฐมวัย
- ผลักดันให้เกิด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสร้างวินัยจราจร

คณะกรรมการ คณะทำงาน 5 หน่วยงาน กับ สพด. 5 ภาค

- นิเทศติดตาม สพด. / อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ
- ประกาศเกณฑ์การรับสมัครเพื่อคัดเลือก สพด. ต้นแบบ

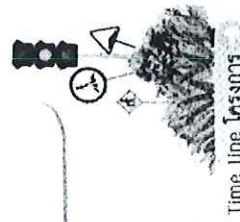
ทีม โครงการ

สพด.

- ประสานให้เกิดกิจกรรมและจัดเวทีประชุมติดตาม ทุก 3 เดือน

- ลงบันทึกคำปรึกษา ทุก 5 เดือน

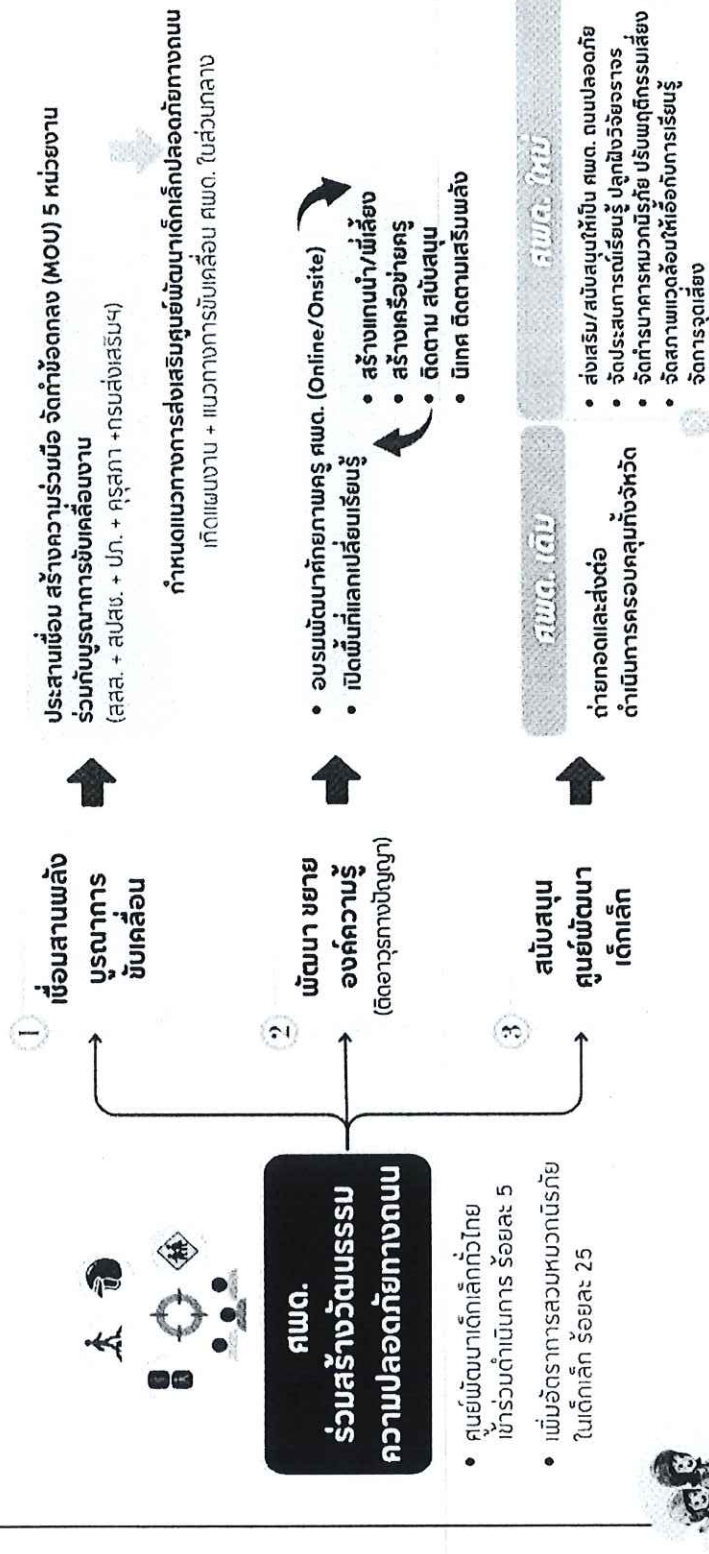
- ถอดบทเรียน สกัด สิ่งคร่าห้วงความรู้

Time line โครงการ

กรอบแนวคิด

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ

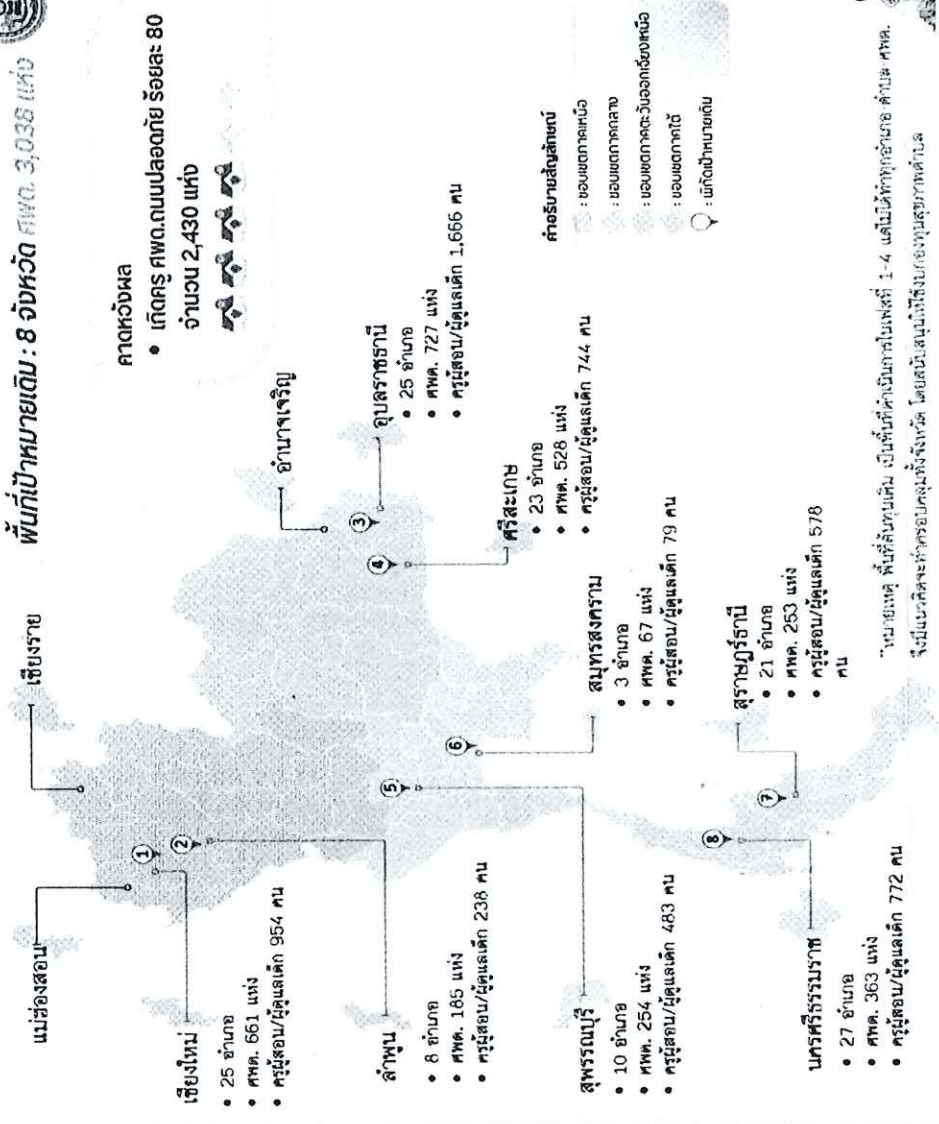

พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ที่มีต้นทุเรียน จำนวน 10 จังหวัด ประกอบด้วย
 - ภาคเหนือ : เชียงใหม่ เชียงราย, แม่ฮ่องสอน และลำพูน
 - ภาคกลาง : สุพรรณบุรี
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : อุบลราชธานี อำนาจเจริญ และศรีสะเกษ
 - ภาคใต้ : สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช
- พื้นที่ใหม่ : ศพด. ทั้งประเทศ
 ศพด. ที่สนใจเข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ มุ่งเน้นพื้นที่ใหม่ ที่สนใจจากความร่วมมือ ความสนใจของผู้บริหาร หรือมีสถิติอัตราการสวนหมากปริมาณในเด็กเล็กจำนวนมาก (ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้) จังหวัด จันทบุรี อุตรดิตถ์ ขอนแก่น ประจวบคีรีขันธ์ ฯลฯ

พื้นที่เป้าหมายเดิม : 8 จังหวัด ศพด. 3,036 แห่ง

หมายเหตุ พื้นที่ต้นทุเรียน เป็นพื้นที่ดำเนินการในเฟสที่ 1-4 แต่ไม่ให้นำพื้นที่อำเภอ ตำบล ศพด. จังหวัดใดมาพิจารณาเพิ่มเติม โดยพื้นที่เดิมที่มีพื้นที่สวนหมากสวนทุเรียนสวนผลไม้

แนวทางการดำเนินงาน
การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ
ของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

สถานการณ์ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับโลก ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของปริมาณก๊าซเรือนกระจก ในปี พ.ศ. 2565 พบว่า ความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ก๊าซมีเทน และก๊าซไนตรัสออกไซด์ คิดเป็นร้อยละ 149 262 และ 124 เทียบกับยุคก่อนอุตสาหกรรม (พ.ศ. 2393-2443) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยอุณหภูมิโลก มีค่าเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น 1.15 ± 0.13 องศาเซลเซียส ส่งผลทำให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้น 10 มิลลิเมตร เกิดไฟป่าบ่อยและรุนแรงมากขึ้นทั่วโลก เกิดสภาวะแห้งแล้งและคลื่นความร้อนในหลายพื้นที่ มีเหตุการณ์น้ำท่วม คลื่นความร้อน และดินโคลนถล่มอันเนื่องมาจากฝนตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะที่ทรัพยากรป่าไม้โลกมีแนวโน้มลดลงจากการขยายตัวของพื้นที่เกษตรกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางสภาพภูมิอากาศทั่วโลก มีสัตว์มีกระดูกสันหลังบนบก ร้อยละ 11-98 และสัตว์ในทะเลร้อยละ 17-84 ถูกคุกคามจากการสูญเสียถิ่นที่อยู่ ส่วนความเข้มข้นของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่าง พ.ศ. 2564-2565 ลดลงประมาณร้อยละ 5 โดยลดลงอย่างชัดเจนในประเทศอินโดนีเซียและเวียดนาม

สถานการณ์มลพิษพบว่าปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น คุณภาพแหล่งน้ำเสื่อมโทรมลง และคุณภาพอากาศมีความเสื่อมโทรม โดยประเด็นปัญหามอกควัน และฝุ่น PM2.5 ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสุขอนามัยของประชาชนเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งเศรษฐกิจ และสังคมในวงกว้าง คือ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับ 9 ของประเทศที่มีความเสี่ยงสูงที่สุด จากภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย จากอุณหภูมิและปริมาณฝนที่มีความแปรปรวนสูง อันเนื่องมาจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคพลังงาน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากที่สุด (67%) ตามด้วยภาคเกษตร (15%) และอุตสาหกรรม (10%) โดยประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้เป็นกลางทางคาร์บอนในปี 2050 และให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในปี 2065 โดยใช้แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีที่ลดการปล่อยก๊าซและเพิ่มการดูดซับก๊าซเรือนกระจกจากธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ เป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบในหลายมิติ

เด็กไทยประมาณ 13.6 ล้านคน ต้องเผชิญความเสี่ยงจาก PM2.5 สูง ซึ่งสัมพันธ์กับความเจ็บป่วยทางเดินหายใจ พัฒนาการทางสมองและปัญหาด้านสติปัญญา และส่งผลต่ออด พัฒนาการประสาทความสามารถทางสติปัญญา และเพิ่มความเสี่ยงโรคทางเดินหายใจในเด็ก โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งและช่วงมลพิษพุ่ง (ม.ค.-เม.ย.) ในหลายพื้นที่ รวมถึงการปิดโรงเรียนเป็นระยะๆ ในปี 2568 ที่ผ่านมา (UNICEF, 2025) และโดยทั่วไป ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะให้บริการจัดการเรียนรู้ ดูแลพัฒนาการสร้างการเรียนรู้ จัดการศึกษา ตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 5 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่ที่เด็กเล็กซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางใช้เวลาอยู่เป็นเวลานานในแต่ละวันนอกเหนือจากที่บ้าน การปกป้องเด็กเล็กจากฝุ่น PM 2.5 จึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ซึ่งอาจจัดกิจกรรมที่จะป้องกันเด็กเล็กจากฝุ่น ได้แก่ การควบคุมแหล่งกำเนิดฝุ่น การหลีกเลี่ยงพาเด็กออกนอกบ้านในช่วงที่ค่าฝุ่นสูง การใช้หน้ากากอนามัยที่เหมาะสมกับเด็ก เมื่อต้องออกไปข้างนอก การปิดประตู-หน้าต่าง และใช้เครื่องฟอกอากาศภายในที่พักอาศัย การล้างจมูกให้เด็กเป็นประจำ เพื่อลดการสะสมของฝุ่นในทางเดินหายใจ และการดูแลโภชนาการ ให้เด็กได้รับอาหารที่ช่วยเสริมภูมิคุ้มกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ
2. เพื่อการสร้างความตระหนักร่วมกันของคนในชุมชนในการแก้ไข และลดปัญหาจากฝุ่นละออง มลพิษทางอากาศ
3. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในการดูแลตัวเอง และสามารถป้องกันตนเองจากจากอันตรายของฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM 2.5)
4. พัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น เพื่อลดและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของเด็กเล็กในชุมชน ที่เกิดจากอันตรายของฝุ่นละอองในระหว่างอยู่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินโครงการ

1. เด็กเล็ก และผู้ดูแลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ
2. เด็กเล็ก และผู้ดูแลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เป้าหมายนำร่อง ปีงบประมาณ 2569 (ซึ่งเป็นพื้นที่ปัญหาไฟป่าและหมอกควันสูง)

พื้นที่เขตสุขภาพ	จังหวัด	อำเภอ
เขตสุขภาพที่ 1	เชียงใหม่	อ.แม่แจ่ม อ.ฮอด อ.เชียงดาว
	เชียงราย	อ.เทิง อ.แม่สรวย อ.เชียงของ
	ลำพูน	อ.ลี้ อ.แม่ทา อ.บ้านโฮ้ง
	ลำปาง	อ.แจ้ห่ม อ.งาว อ.แม่เมาะ
	แพร่	อ.สอง อ.ลอง อ.ร้องกวาง
	น่าน	อ.เวียงสา อ.น่าน้อย อ.นาหมื่น
	พะเยา	อ.เชียงม่วน อ.ปง อ.จุน
	แม่ฮ่องสอน	อ.ปาย อ.แม่สะเรียง อ.เมือง
เขตสุขภาพที่ 2	เพชรบูรณ์	อ.วิเชียรบุรี อ.ศรีเทพ
	ตาก	อ.สามเงา อ.บ้านตาก อ.เมือง
	อุตรดิตถ์	อ.น้ำปาด
เขตสุขภาพที่ 3	นครสวรรค์	อ.ไพศาลี อ.พยุหะคีรี อ.หนองบัว
	อุทัยธานี	อ.บ้านไร่

กิจกรรมดำเนินงานภายใต้โครงการ

1. อบรมให้ความรู้ เรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก ที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพของเด็กเล็ก /นักเรียนและวิธีป้องกันตนเอง
2. ปรับสภาพเตรียมความพร้อมจัดทำห้องเรียนปลอดฝุ่น ระบบฟอกอากาศสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. จัดกิจกรรม “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปลอดฝุ่น ปลอดโรค ปลอดภัย” เช่น พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สะอาด ปลอดภัย
4. ติดตามกระบวนการใช้ห้องปลอดฝุ่น อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (โดยเครื่องมือวัดคุณภาพอากาศ)
5. ประเมินภาวะสุขภาพของเด็กในพื้นที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
6. รายงานผลการดำเนินโครงการ

